

Kiberdrošības aktualitātes ģeopolitiskā saspīlējuma laikā

24.03.2022.

Apdraudējuma tendences

Apdraudējuma līmenis LV kibertelpā no janvāra vidus ir augsts.

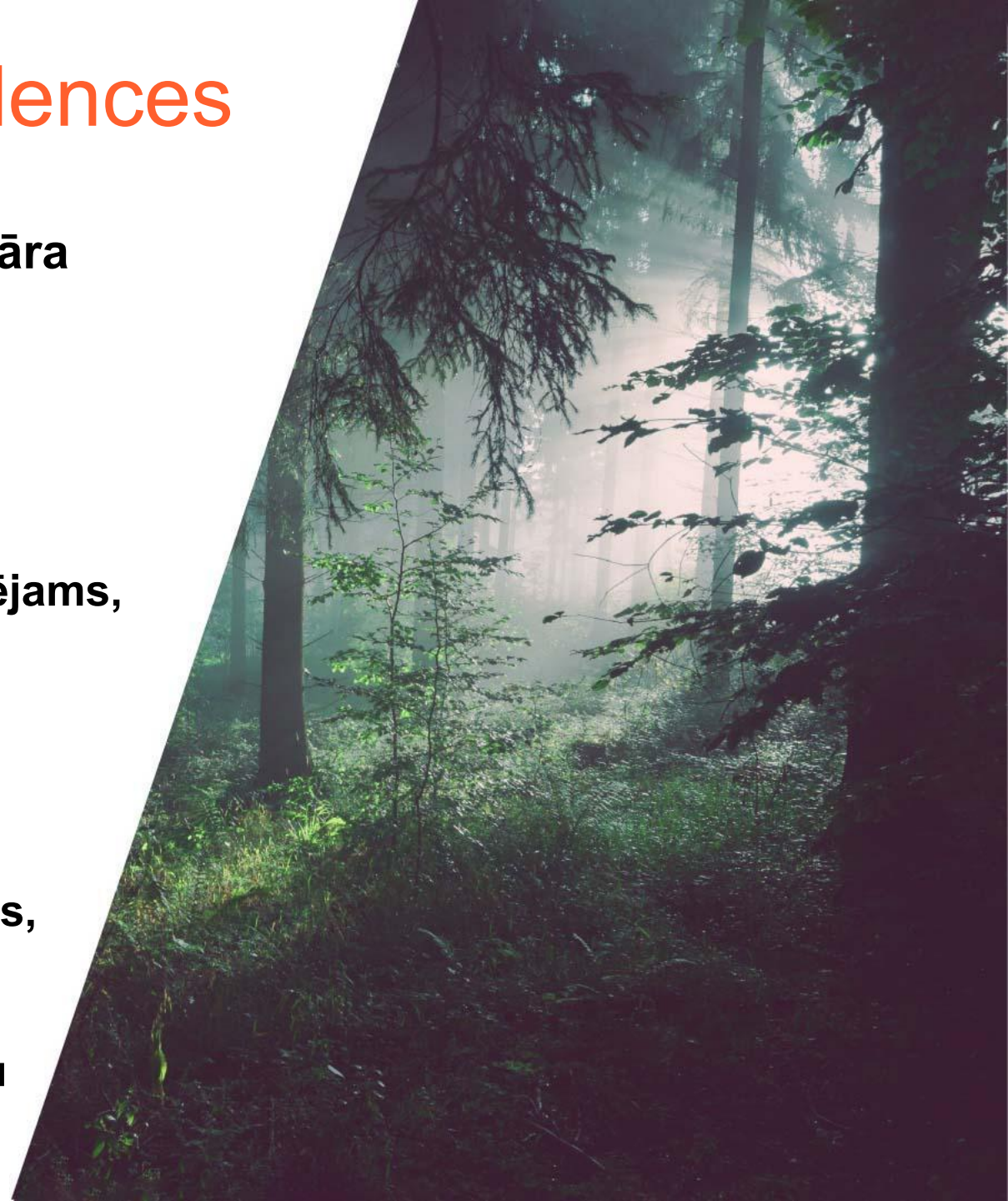
Uzbrucēja profils

- **Citas valsts atbalstītas kiberoperācijas**
- **Informācijas operācijas**
- **Finansiāli motivēti uzbrucēji, kurus, iespējams, piesedz agresora valsts**

Agresors visu augstākminēto pielieto vienkopus, vienam otru papildinot.

Pielieto arī iepriekš izstrādātus mērķus/operācijas, kuros klātbūtne ir bijusi jau ilgāku laiku

Liels skaits jaunu kompromitēšanas mēģinājumu

Apdraudējuma tendences

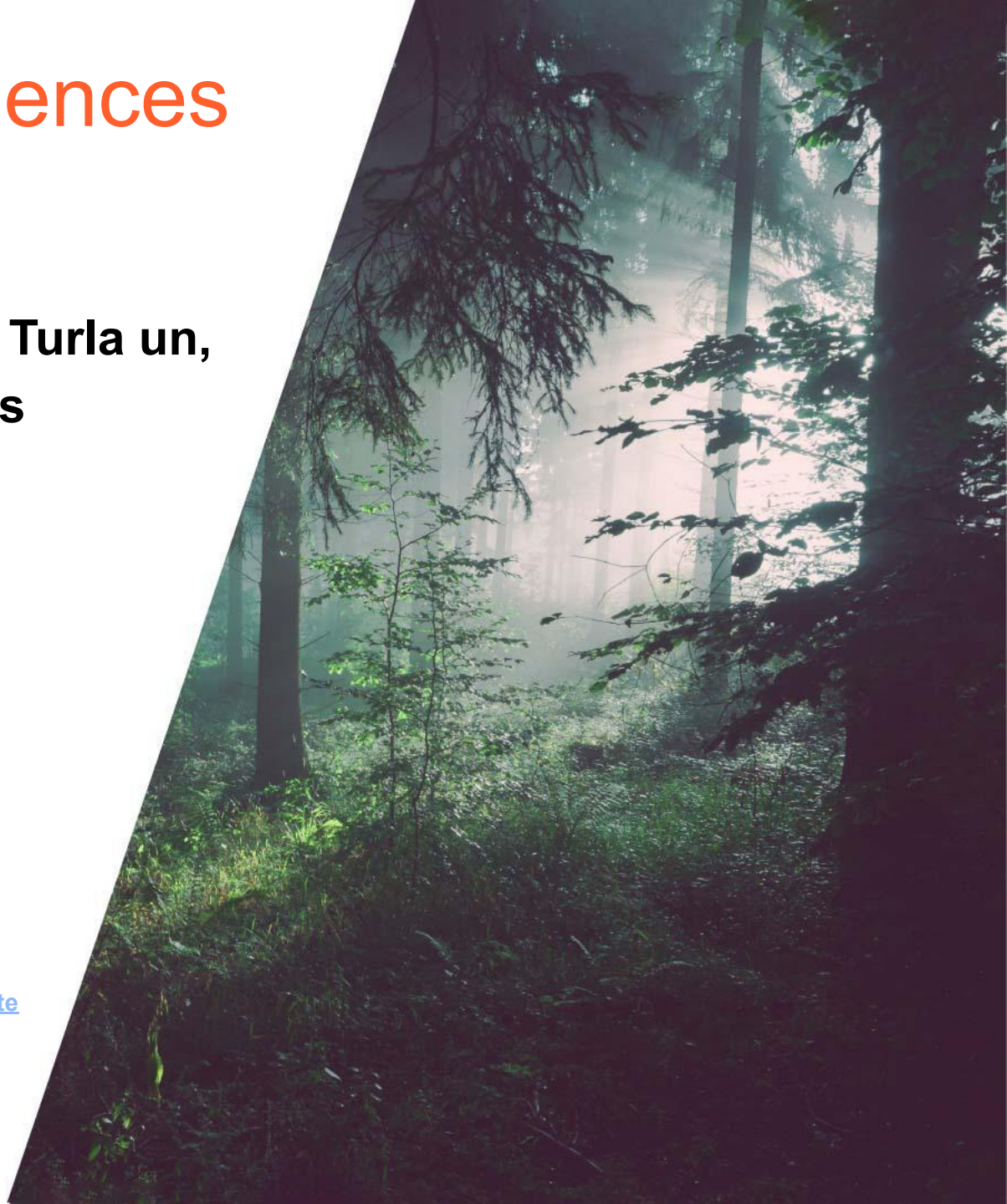
Ar ko mums ir darīšana un kāda ir izcelsme?

Ar ausgtu ticamību NOBELIUM, Ghostwriter, Turla un, iespējams, citas RU atbalstītas kiberoperācijas

Līdz šim pret Latviju jau realizēti uzbrukumi

- Programmatūras izstrādes un IT pakalpojumu uzņēmumi
- Telekomunikāciju operatori (un atsevišķi pakalpojumi)
- Valsts un pašvaldību iestādes
- Kritiskā infrastruktūra
- Finanšu sektors
- RU dezinformācijas pētnieki

<https://www.microsoft.com/security/blog/2021/11/10/the-hunt-for-nobelium-the-most-sophisticated-nation-state-attack-in-history/>

Valetz noz

AC

o DDOS

o app uzbr

o infrastr

WEB

o config / GIT expose

o vuln

o CM \rightarrow

auth pakalp

o bankas

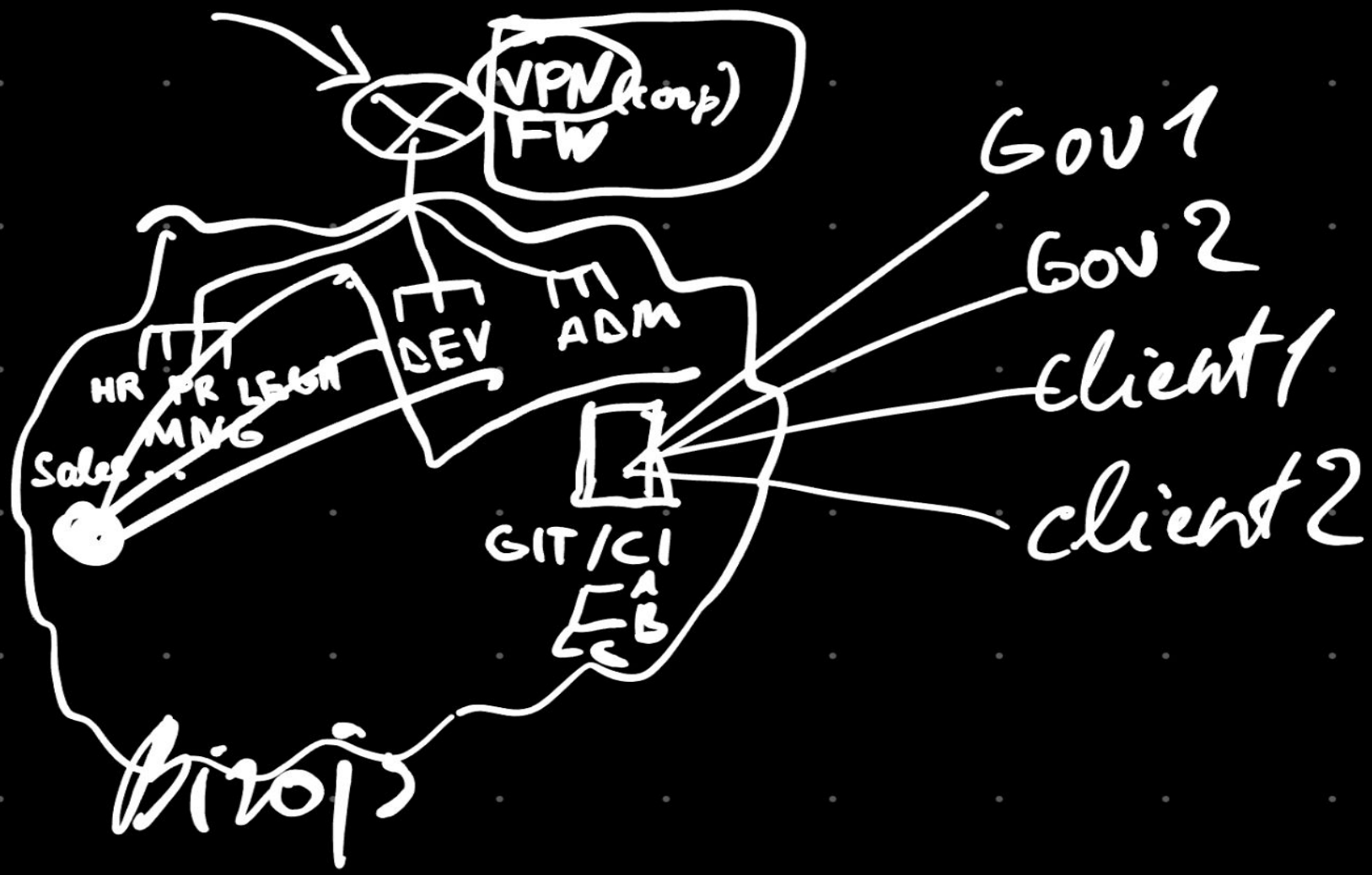
o vienota pieriskšanās

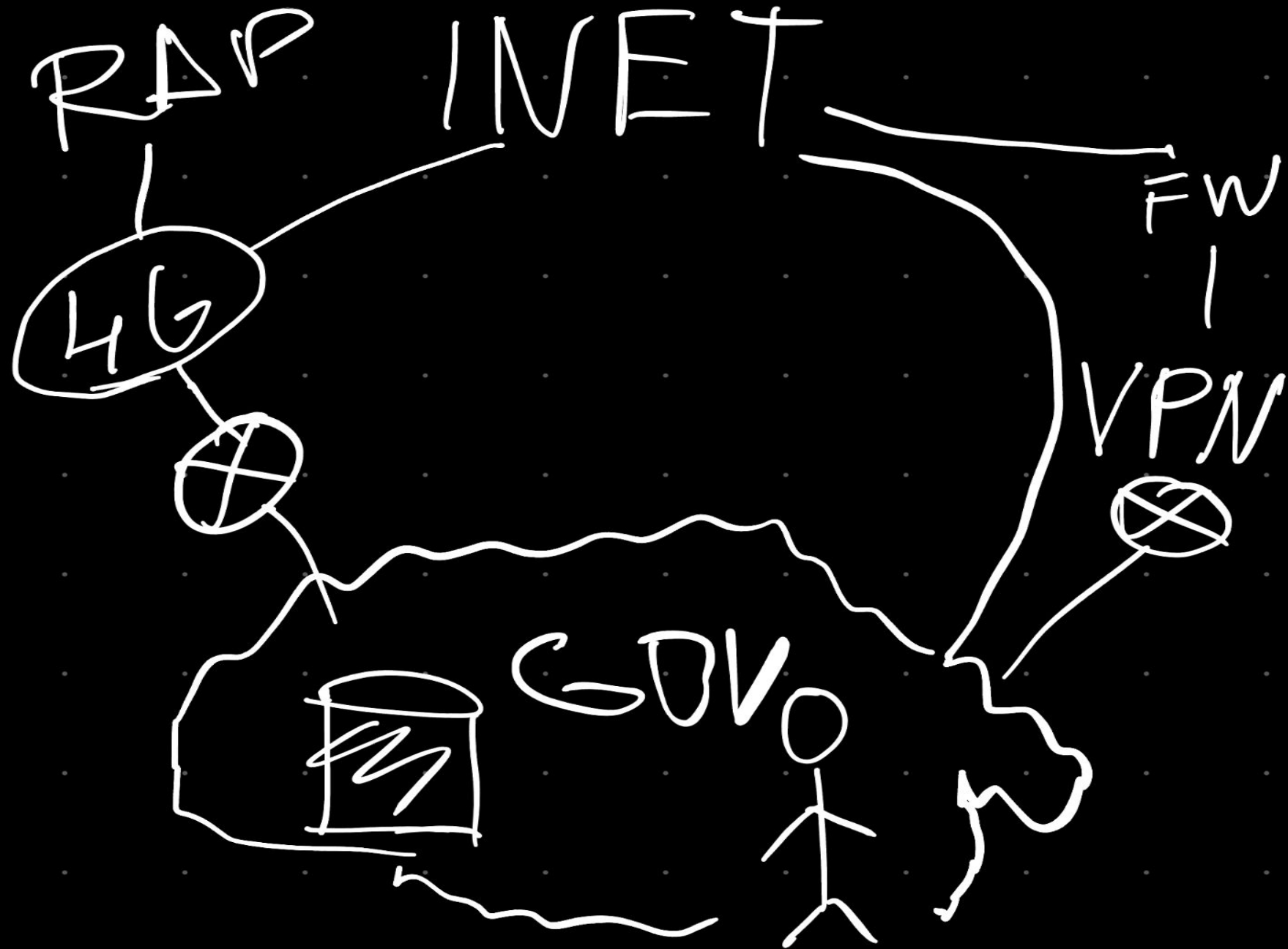
Cloud

~~o MFA~~

~~o kontu revīzija~~

~~o auditācija~~

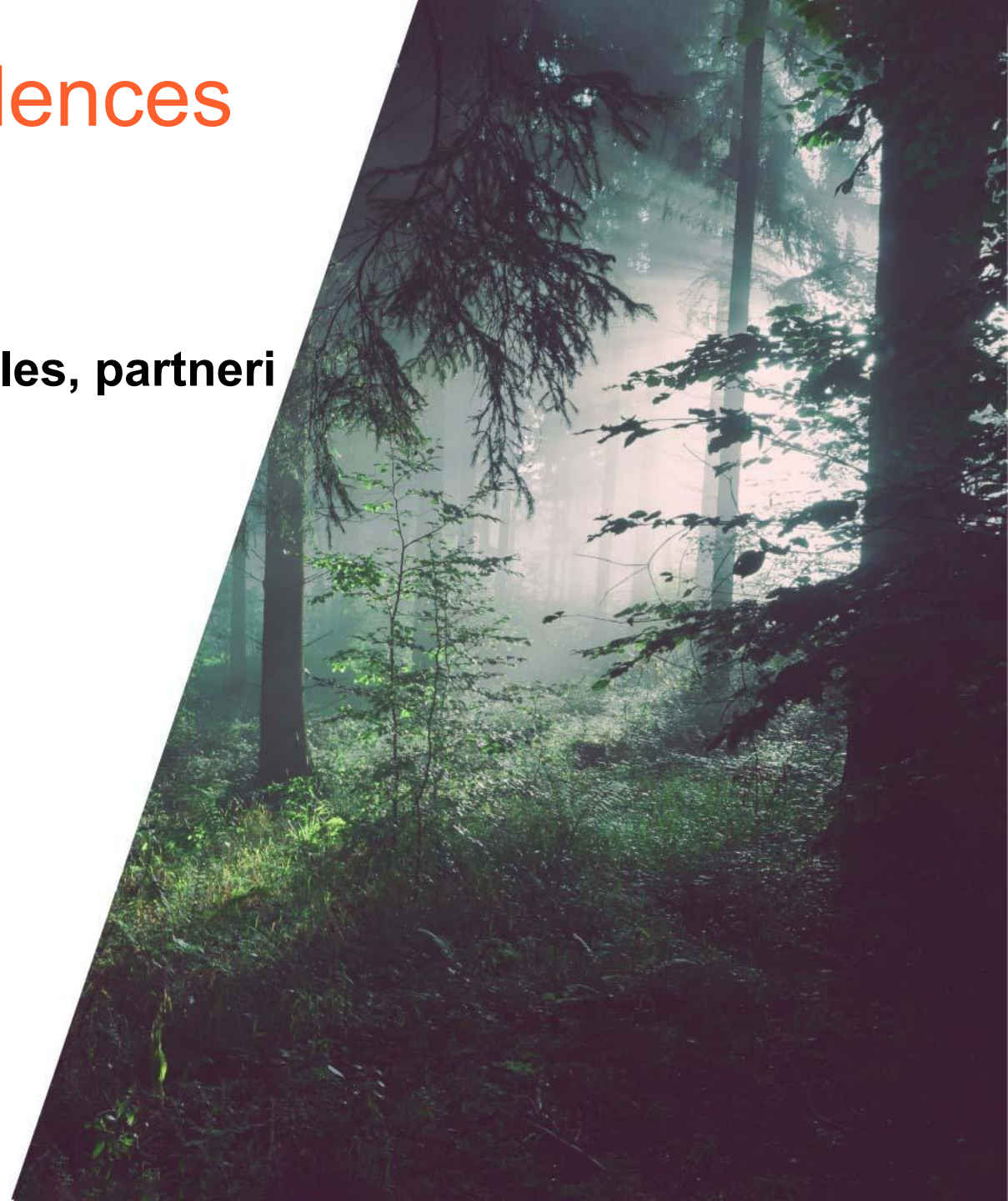

- **VPN vārtejas, mērķis - korporatīvais tīkls**
 - **spiegošana, informācijas izgūšana**
 - **piekļuves paplašināšana - klienti, filiāles, partneri**
 - **sabotāža, destruktīvas darbības**

Kā sargāt?

- **jāmonitorē / jāierobežo pieslēgumi**
<https://www.nic.lv/lix>
vēl labāk izveidot savu balto sarakstu
- **ptch**
- **log**
- **droša konfigurācija + MFA / 2FA**

- **CMS - satura vadības sistēmas (wp,drupal)**
 - patch
 - rezerves kopijas un to integritāte
 - attālināta žurnālēšana un monitorings
 - atkopšanās plāna tests
 - RO operāciju režīms (konteinerizēt)
 - No servera izejošās konekcijas (whitelist)
 - pieslēgumu ierobežošana admin sadaļai

Piegādes piemēri

- **SpearPhishing**
 - **Tematiski sagatavoti e-pasti, īsi teksti, pārsvarā angļu un latviešu valodās**
 - **Izsūta no jau kompromitētām iestādēm citu valstu GOV sektorā**
 - **ES valsts policija**
 - **ES valsts iestādes**
 - **Trešo valstu pub. sektora iestādes**
 - **saites uz lejuplādi leģitīmās, kompromitētās vietnēs, vai file sharing platformas**
 - **pielikums ar **html, arhīvu, iso, .img, .xlx, xlsb, xlsx, docx, doc, utt****

APT RU SunFlowerSeed

WhisperGate

Wiper

Hermetic

Wiper

Trojan.Killdisk

FoxBlade

Wizard

Worm containing Wiper

Ransom

PartyTicket

SonicVote

IsaacWiper

Wiper

ACTINIUM / Gamaredon

Ghostwriter/UNC-1151/TA445

Sandworm

Delivery Methods

GlowSpark

Discord

Document

VBA

Asylum Ambuscadec

SpearPhish + Attachment

XLS

Lua/Sunseed

Macro

Pcode

Stream.7

CyclopsBlink

Elf executable

PowerPC

WatchGuard Firebox

SOHO

From [redacted] <ja[redacted]@p[redacted]> ☆

Reply | Reply All | Forward | More

Subject NV Absense of Ambassador of [redacted] 2/8/22, 08:04

Dear All,
Please be guided by the Note Verbal attached.

Kind regards

[redacted] Antunes cidade [redacted] co
Assistant to the Ambassador

REPÚBLICA
PORTUGUESA

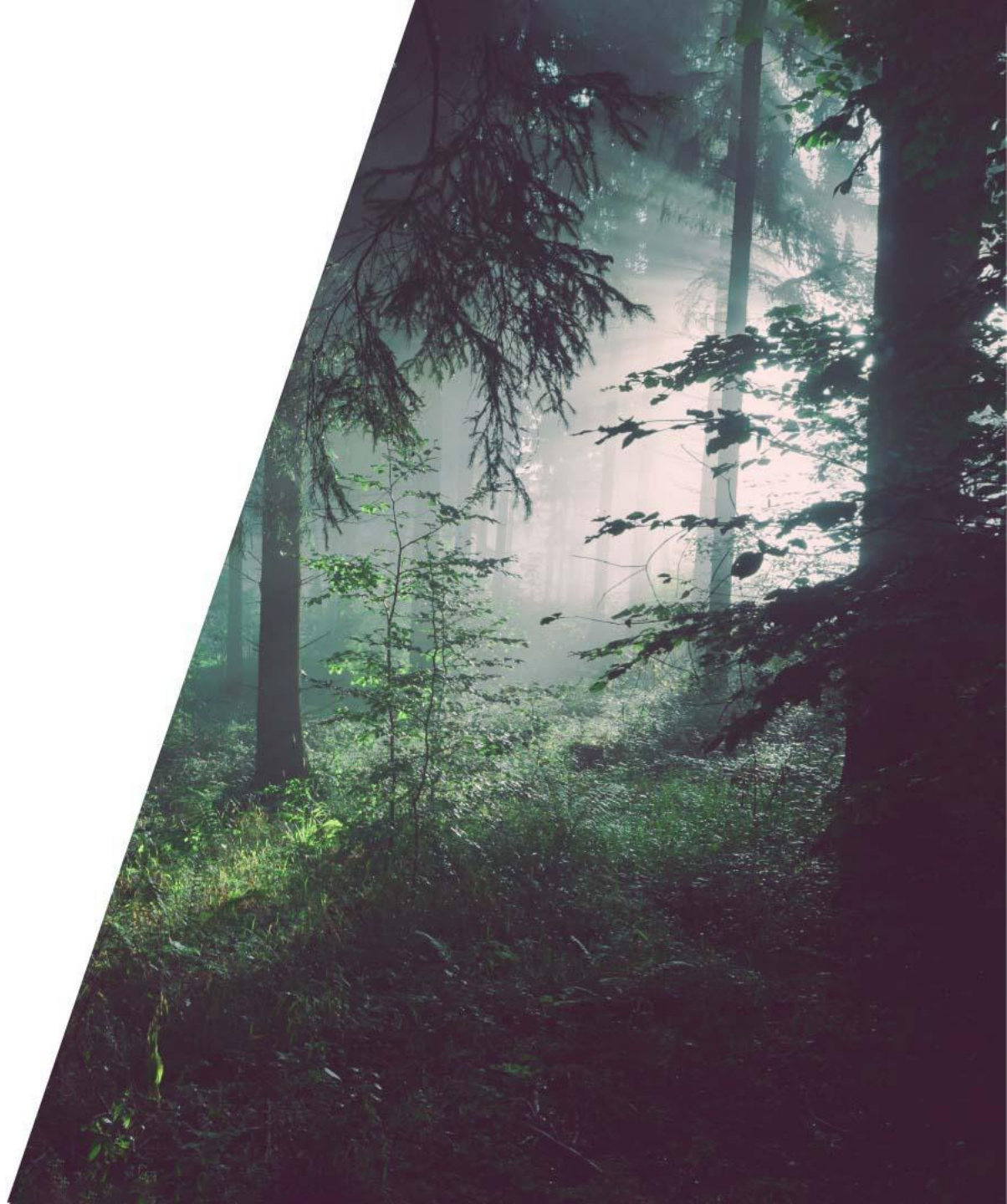
EMBAIXADA
T
LISBOA PORTUGAL

Por favor, tenha em consideração o ambiente antes de imprimir.

— OutlookEmoji-Inline image OWAPstlmg215210465e5f30-d4cc-48b7-bc4e-aaf621620a24.png —

— OutlookEmoji-Inline image OWAPstlmg663528ee95a2dc-c1b9-44e7-9ff1-a2265de7596b.png —

[Redacted] da compartilhou um arquivo com você

Aqui fica o documento que [Redacted] la partilhou convosco.

fatura 2022-0102 <[https://login.potug\[Redacted\]/heLPtNgz](https://login.potug[Redacted]/heLPtNgz)>

Este link funcionará para qualquer pessoa.

Abrir <[https://login.potugal\[Redacted\]m/heLPtNgz](https://login.potugal[Redacted]m/heLPtNgz)>

PrivacyStatement <[https://login.potugal\[Redacted\]m/heLPtNgz](https://login.potugal[Redacted]m/heLPtNgz)>

— image001.png —

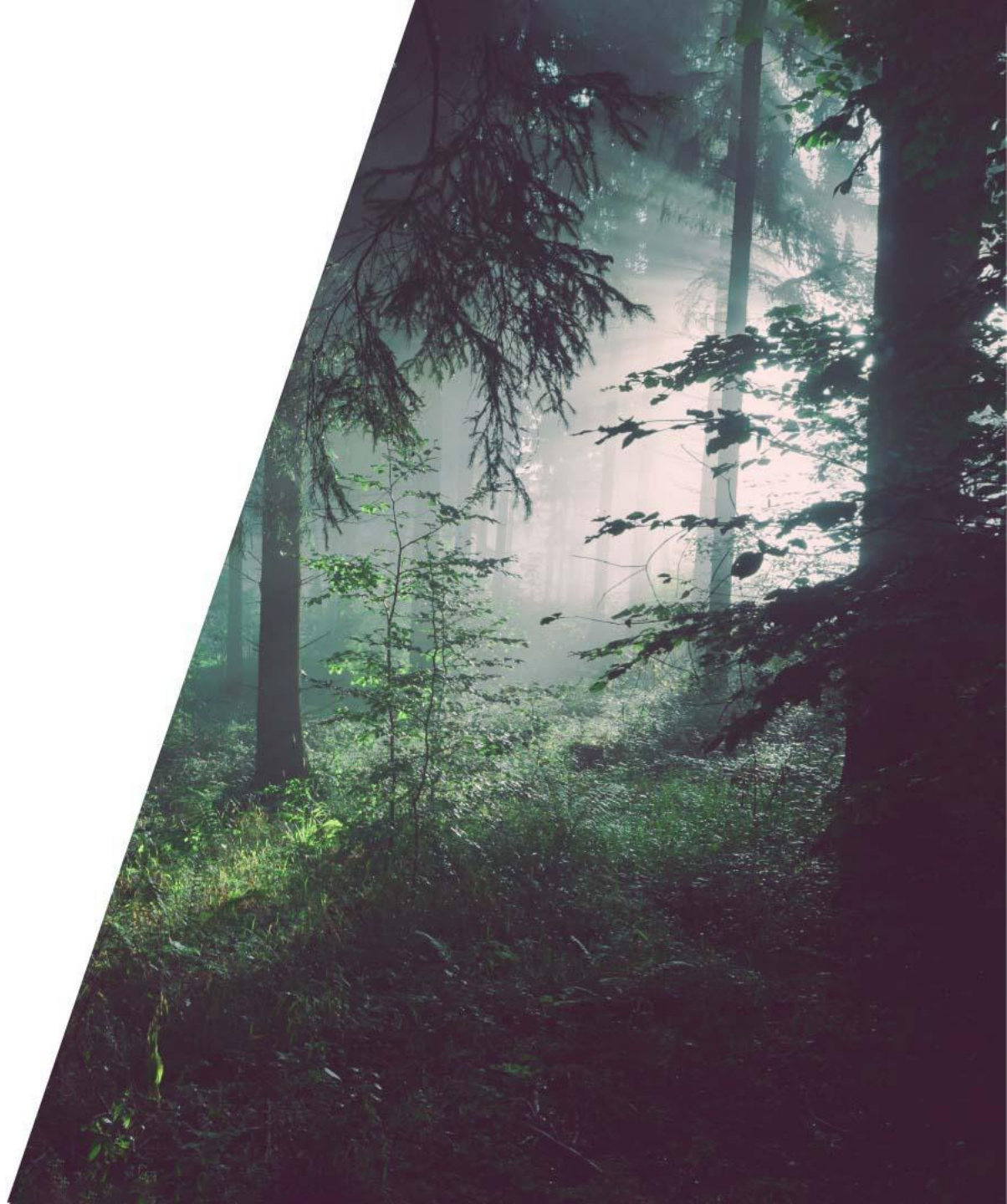
— image002.png —

— image003.png —

— image004.png —

File Edit View Go Message Tools Help

Get Messages Write Chat Address Book Tag

From [redacted] <[redacted]@sebe[redacted]> ☆

Subject **Re: Questionnaire on [redacted] Community of Interest** 2/16/22, 09:46

To Info <Info@[redacted]> ☆

To protect your privacy, Thunderbird has blocked remote content in this message. Preferences X

Šis ir ārējs e-pasts, lūdzu pievērsiet uzmanību avota autentiskumam.

Hello!

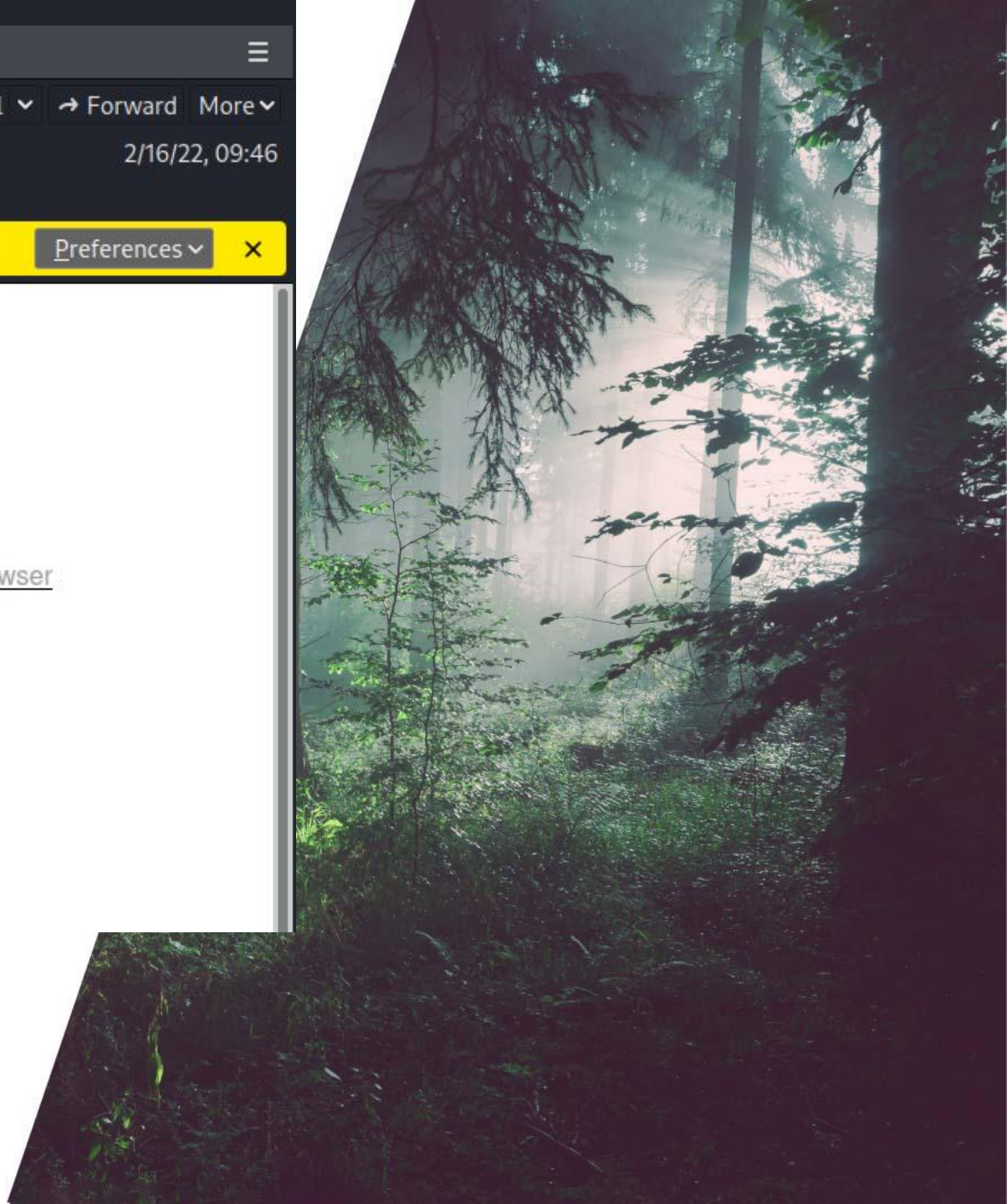
All requested documents can be found below.

[https://andre\[redacted\].al.cl/tlataecpe/aeruuctreiqreuoqhioicsrnutei--](https://andre[redacted].al.cl/tlataecpe/aeruuctreiqreuoqhioicsrnutei--)

[View this email in your browser](#)

**Questionnaire on [redacted]
Community of Interest**

[redacted] community

File Edit View Go Message Tools Help

Get Messages Write Chat Address Book Tag

From: Robert [redacted] <[redacted]@gmail.com> ☆

Subject: **Re: Request for SFiles**

To: redacted <redacted@[redacted].j> ☆

Reply Reply All

Dear [redacted]s

Please check these documents and inform me if we should to correct anything else.

Link: [https://www.\[redacted\]/Documents/TopSecret20210127023.zip](https://www.[redacted]/Documents/TopSecret20210127023.zip)

Password for zip: @WHOI [redacted] 1

Regards...

From: [redacted] >
Sent: Saturday, January 23, 2021 5:01 PM
To: [redacted]
Cc: [redacted]
Subject: Re: Request for SFiles

Hi [redacted]

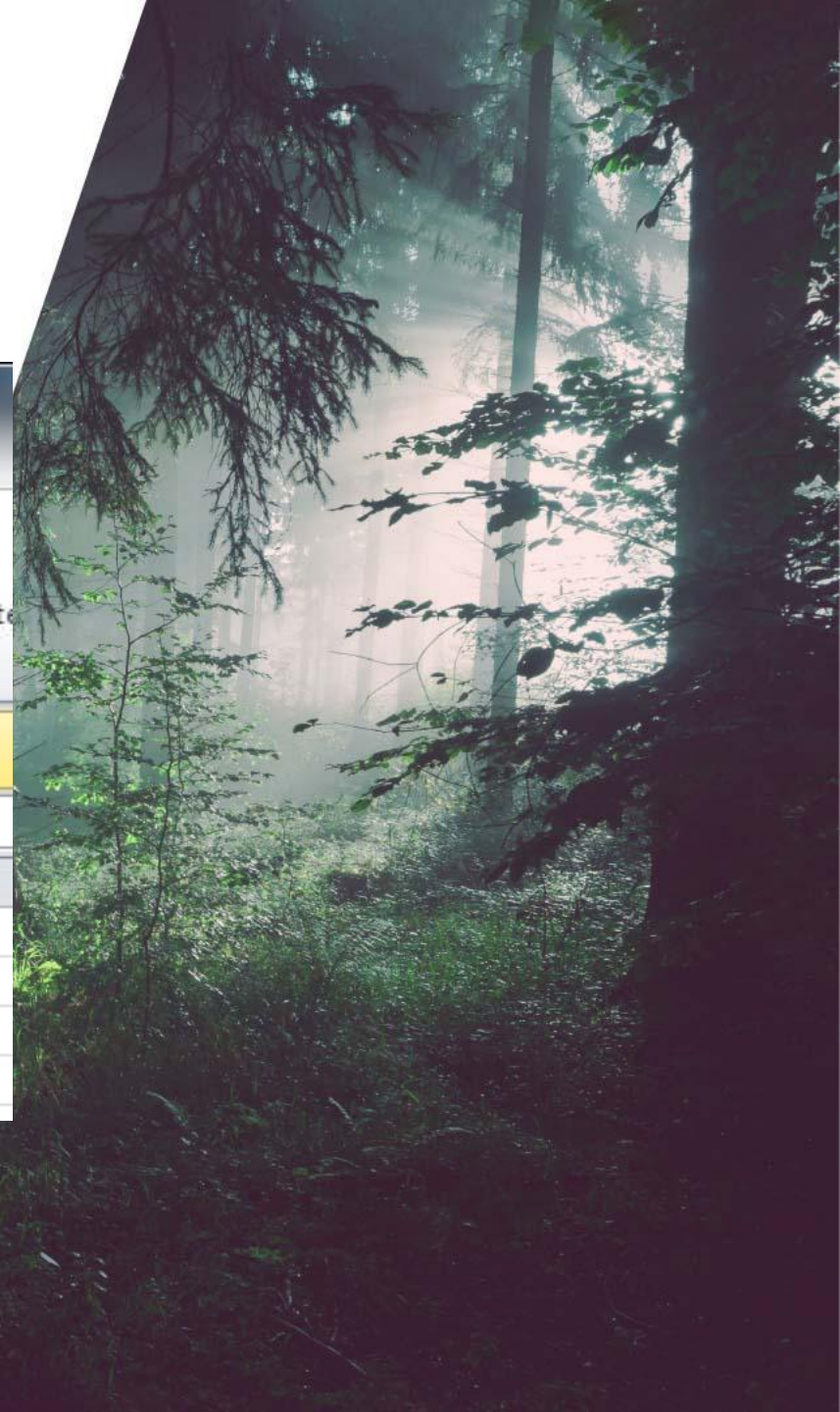
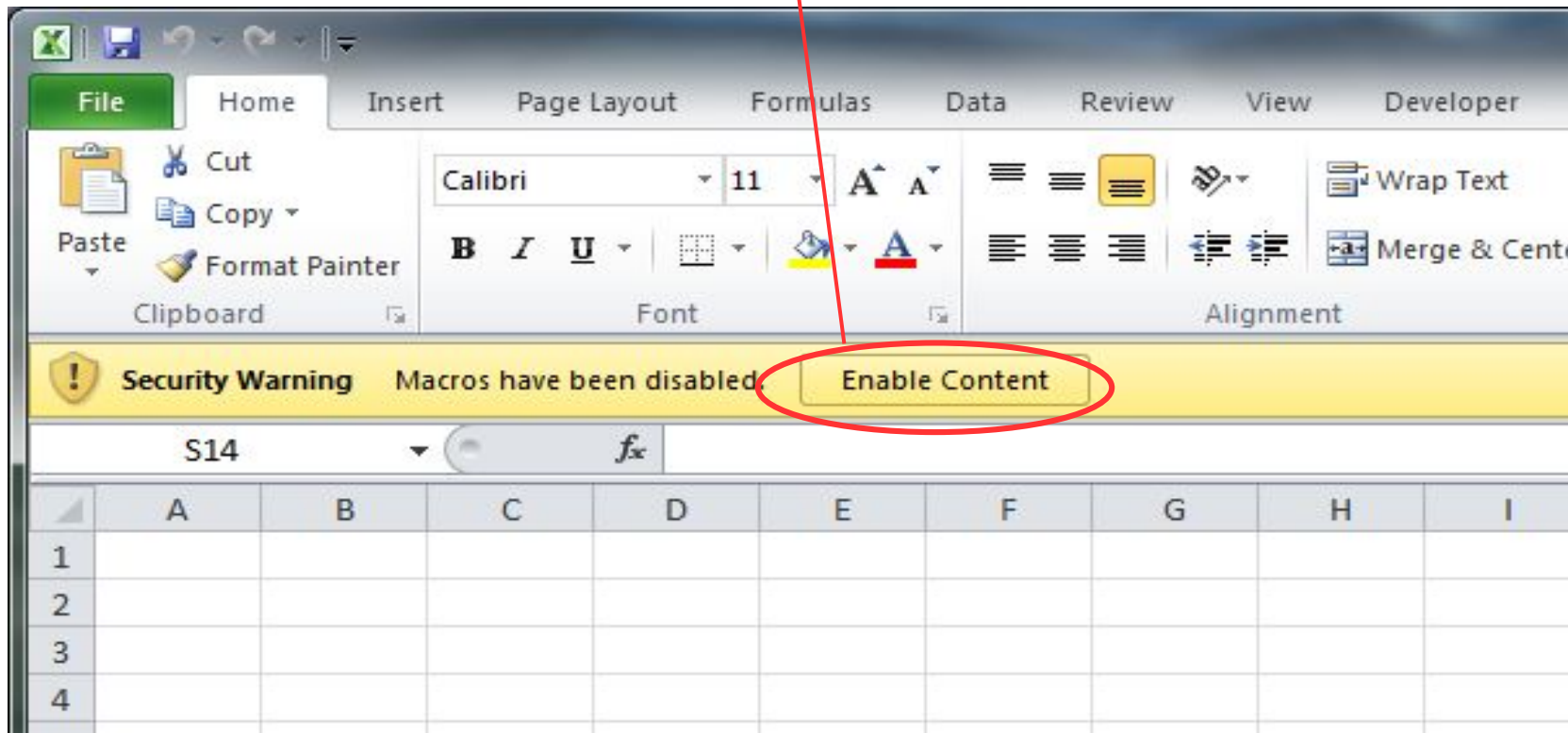
I asked about the topic, but the person who contacted me did not have any information.

Will look forward to more info from you towards the middle of the week.

Piegādes piemēri

Jābūt atslēgtam sistēmas līmenī!!!

From Citadele Banka <ss@gngexpress-service.com>☆

Subject Jauns ziņojums savam kontam

To [redacted]@inbox.lv☆

Cienijamais klient,

Jums ir svarīgs ziņojums Online.

Lai skatītu zinas, apmeklējums <https://online.citadele.lv/Login> apskatīt savu zinu.

Paldies par banku ar mums,

Sveicieni,
Citadele Banka
[redacted]

From Citadele Banka <ss@gngexpress-service.com>☆

Subject Jauns ziņojums savam kontam

To [redacted]@inbox.lv☆

Cienijamais klient,

Jums ir svarīgs ziņojums Online.

Lai skatītu zinas, apmeklējums <https://online.citadele.lv/Login> [1] apskatīt savu zinu.

Paldies par banku ar mums,

Sveicieni,
Citadele Banka
[redacted]

Links:

[1]

<http://ismaldives.com/citzz/864bdc1b255ad0e9eaf19f8f2a567420/864bdc1b255ad0e9eaf19f8f2a567420/index.php><http://ismaldives.com/citzz/864bdc1b255ad0e9eaf19f8f2a567420/864bdc1b255ad0e9eaf19f8f2a567420/index.php>

Piegādes piemēri

NV.html

--> javascript

--> NV.img

--> NV.Ink

--> rundll32.exe msvcr170.dll CRTRuntimePPLLock

--> Network connection to <https://api.trello.com>

Document.pdf.exe ←!!!?

attachment: somefile.pdf.exe

attachment: somefile.zip

attachment: somefile.xlsx

attachment: somefile.xlsb

attachment: somefile.iso

attachment: somefile.img

attachment: somefile.html

attachment: somefile.hta

attachment: somefile.Ink

Atverot e-pasta pielikumu...

File Home Share View Manage Drive Tools DVD Drive (E:) NV

This PC > DVD Drive (E:) NV

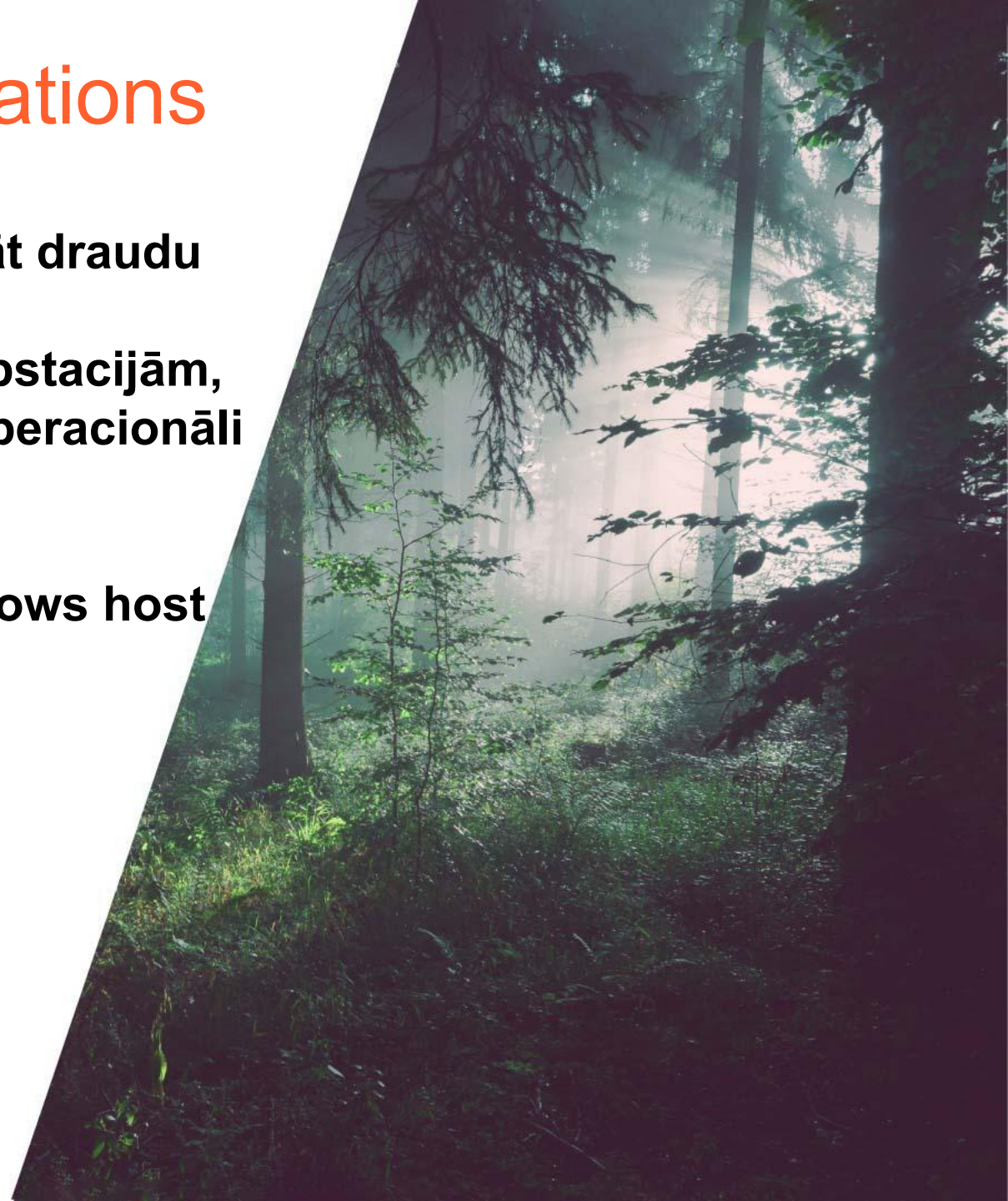
Name	Date modified	Type	Size
msvcr170.dll	2/8/2022 3:57 AM	Application exten...	250 KB
NV	2/8/2022 10:51 AM	Shortcut	2 KB

2 items

```
* Javascript embedded in NV.html
// obfuscated javascript
var d = [5, 5, 5, 5, 5, 5, /*+ data*/]; //obfuscated (with byte[x]-5)
NV.img file
var z = window.location.pathname.replace('/', '');
if (z[0] === "C" && z[1] === ":") {
// checks path if it is C: drive & starts deobfuscation routine
for (var i = 0x0; i < d['length']; i++) {
    d[i] = d[i] - 5;
}
e = new Uint8Array(d);
f = new Blob([e], { type: "application/octet-stream" });
saveAs(f, "NV.img");
} else { }
```


Threat hunting operations

- **Mērķa iestādēm jānodrošina spēja strādāt draudu medību režīmā**
 - **Centralizēta telemetrija no AD un darbstacijām, no standalone iekārtām, tīkla, VPN, operacionāli kritiskām komponentēm**
 - **uz laiku ierobežot starpsavienojumus**
 - **panākt segmentāciju kaut vai ar windows host firewall**

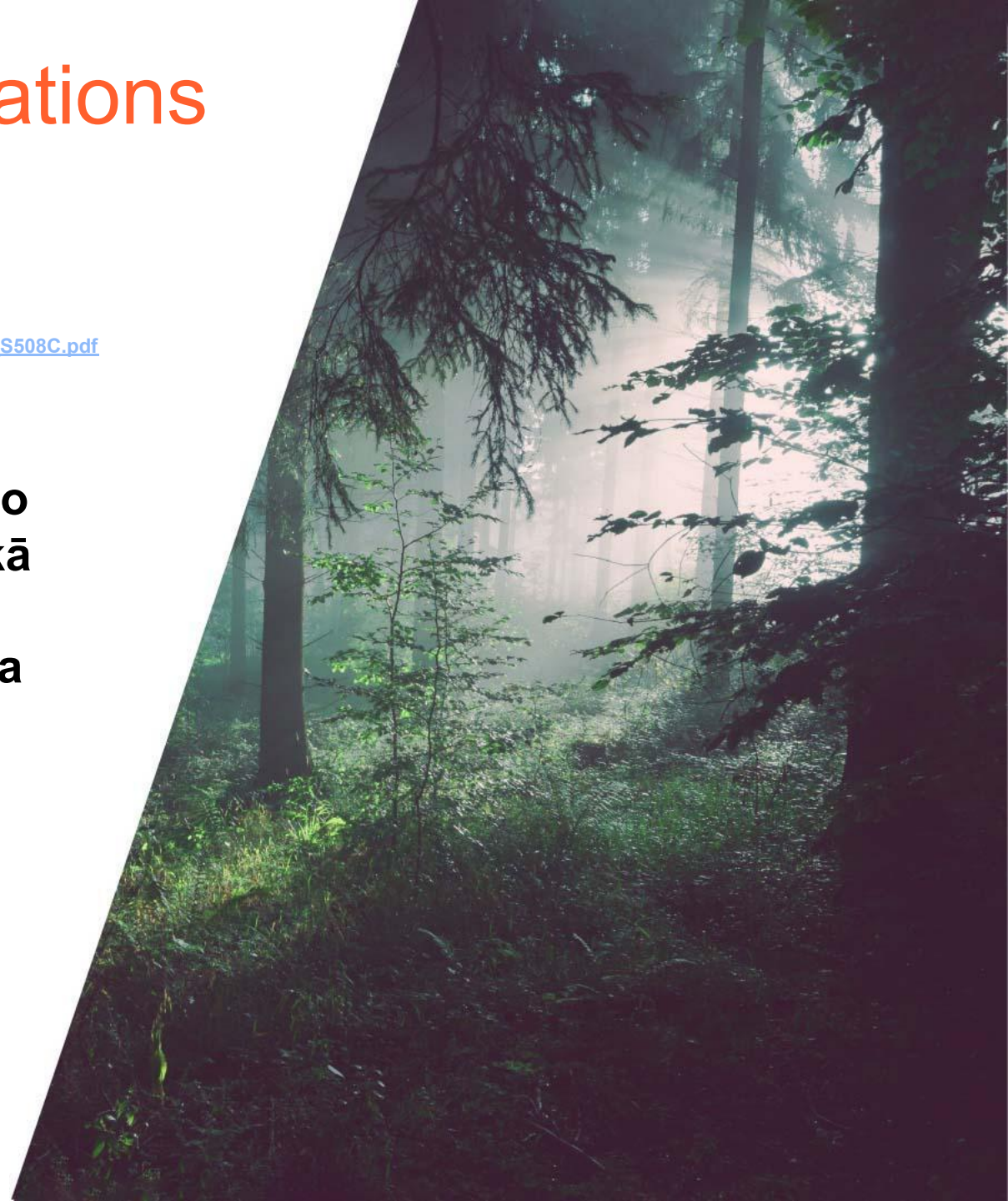

- **Cenšamies runāt vienā valodā**
 - **Threat hunting with YARA**

https://www.cisa.gov/uscert/sites/default/files/FactSheets/NCCIC%20ICS_FactSheet_YARA_S508C.pdf

Recepte aptuveni šāda:

- 1) Izveido tīkla koplietošanas disku**
- 2) Ar GPO pievieno katrai mašīnai tīkla disku no kura paņem un izpilda Yara.exe un Yara rules kā input parametrus**
- 3) Rezultātu ar unikālu mašīnas ID ieraksta tīkla diskā**
- 4) Analizē rezultātus**

Threat hunting operations

```
rule MSG_html_file_artifacts_99{
  meta:
    score = 99
    description = "detects NOBELIUM email attachment"
    author = "CERT.LV"
    date = "12.02.2022"
  strings:
    $a1 = "application/octet-stream"
    $a2 = /saveAs\(\S, \S+\.img"\)/
    $a3 = "var d = [5,5"
    $a4 =
"5,5,5,5,5,5,5,5,5,5,5,6,72,73,53,53,54,6,5,37,37,37,37,37,37,37,37,37"
    $a5 = "d[i]=d[i] -5;"
  condition:
    (#a1 > 1) and all of them
}
```


Threat hunting operations

- **Cenšamies runāt vienā valodā**
 - **Yara** <https://github.com/VirusTotal/yara/releases>
 - **Loki** <https://github.com/Neo23x0/Loki>
 - **Threat hunting with SIEM**
 - **SysMon**
 - **EDR (Endpoint detection and response)**
 - **Security Onion**
 - **ELK & HELK stack**

<https://cert.lv/lv/2022/02/cert-lv-ieteikumi-saasinoties-geopolitiskajai-situacijai-eiropa-un-pieaugot-kiberdraudiem>

<https://cert.lv/lv/2022/02/cert-lv-ieteikumi-saasinoties-geopolitiskajai-situacijai-eiropa-un-pieaugot-kiberdraudiem>

<https://cert.lv/lv/2021/03/kompromiteta-domena-atpazisana-un-atgusanas-pec-uzbrukuma>

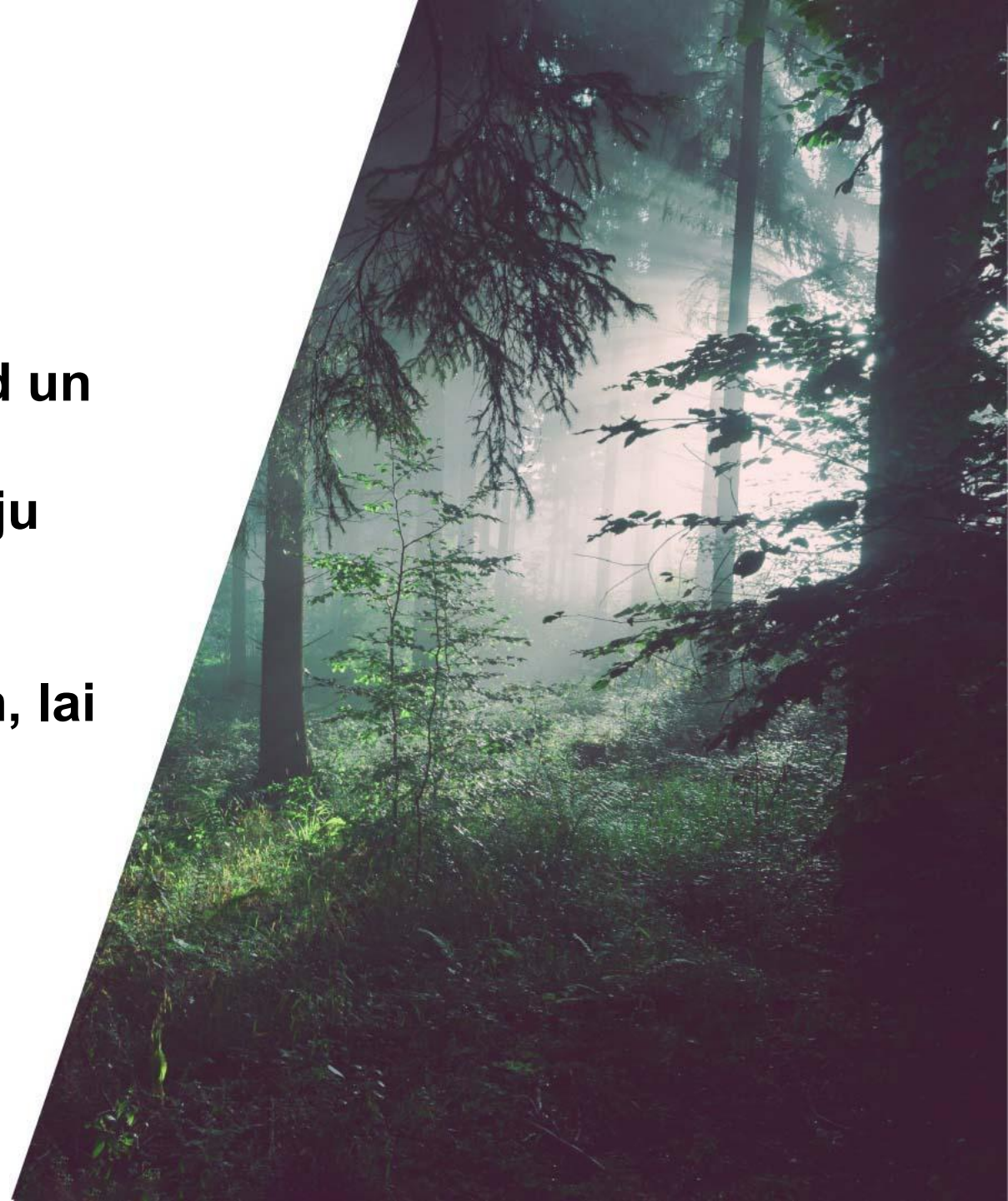
<https://cert.lv/lv/2021/03/it-drosibas-incidenta-pieradijumu-materiala-iegusana-operativa-atmina>

<https://labs.f-secure.com/blog/attack-detection-fundamentals-discovery-and-lateral-movement-lab-5/>

<https://github.com/Neo23x0/Loki>

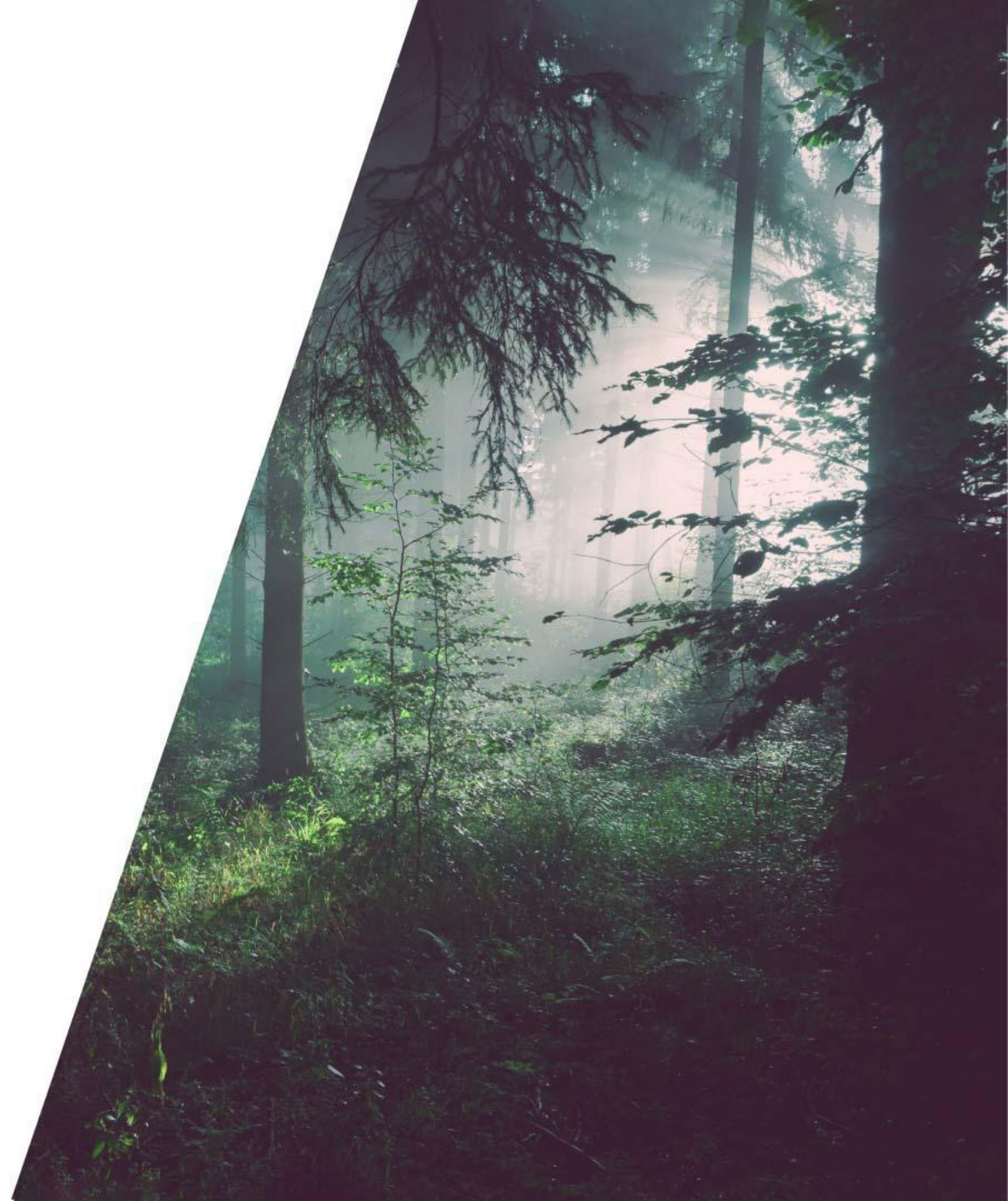
- **Valsts tēla bojāšana - jābūt kaut kam redzamam**
 - Tīmekļvietnes, Webmail, nextcloud un citi eksponētie servisi
 - Politiku, valsts iestāžu, organizāciju sociālo tīklu profili, e-pasti, info noplūdes
 - Servisa atteices latvija.lv un citiem, lai sabiedrība sajūt
 - viss, kas ir .gov.lv
 - ikviena pašvaldība

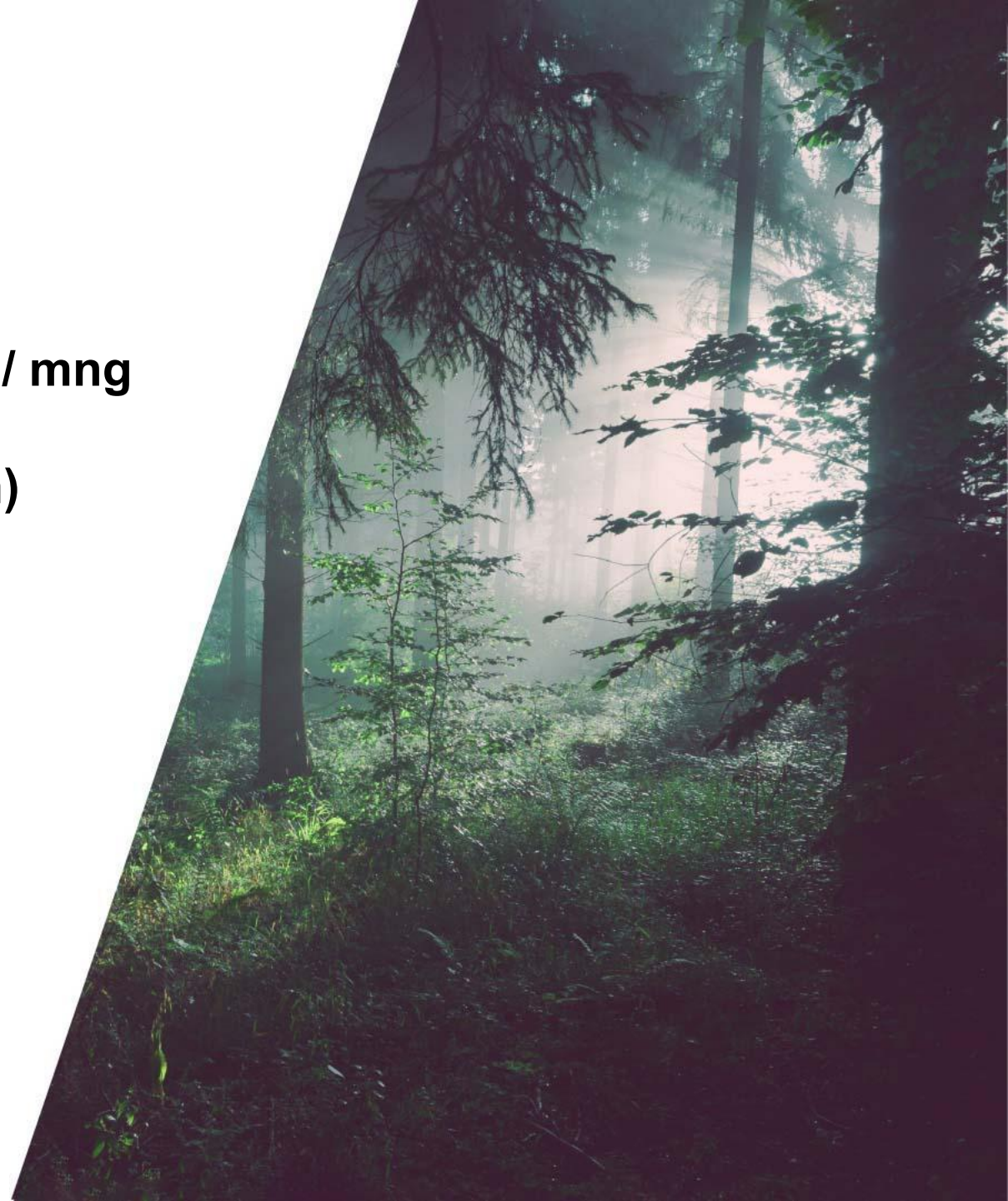

Mērķi Latvijā

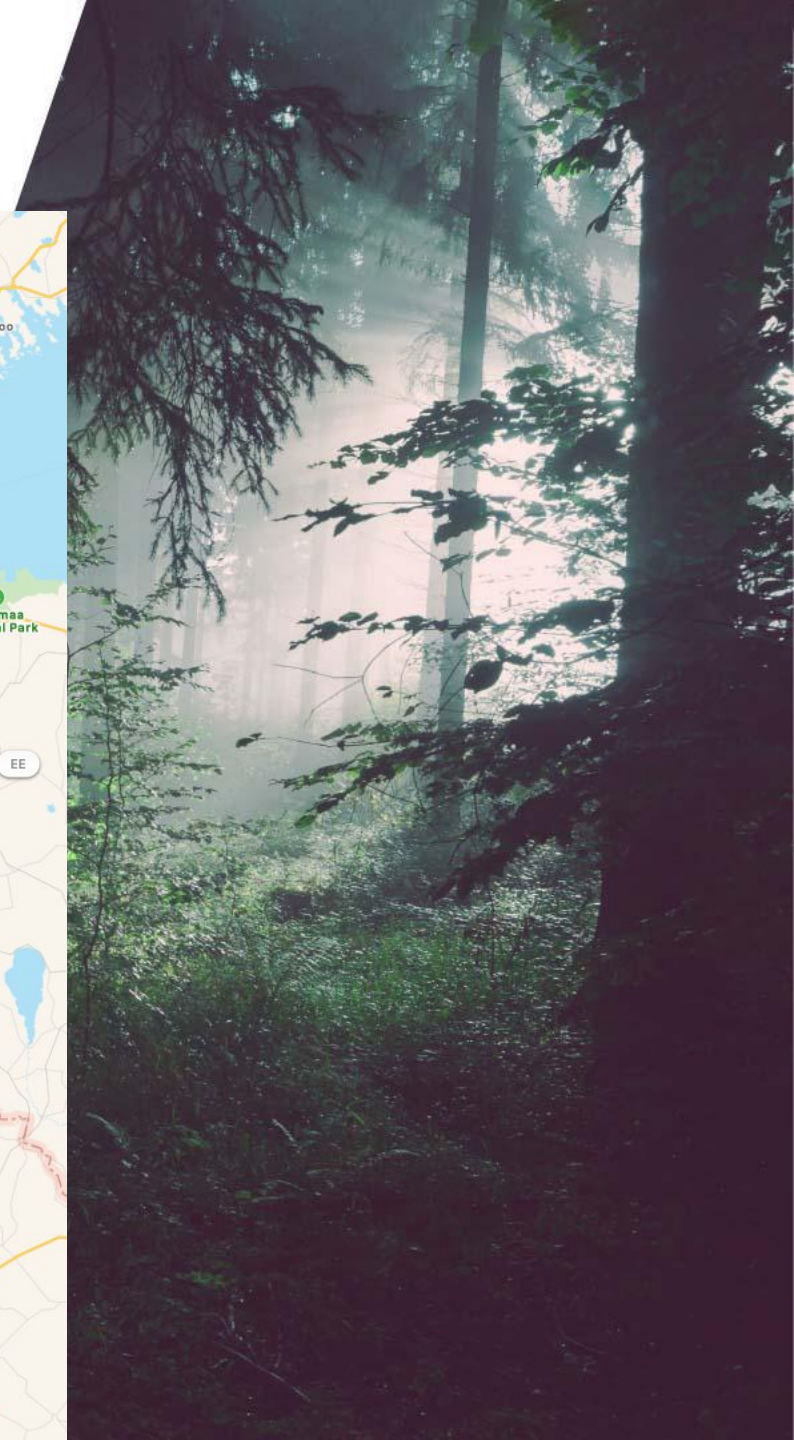
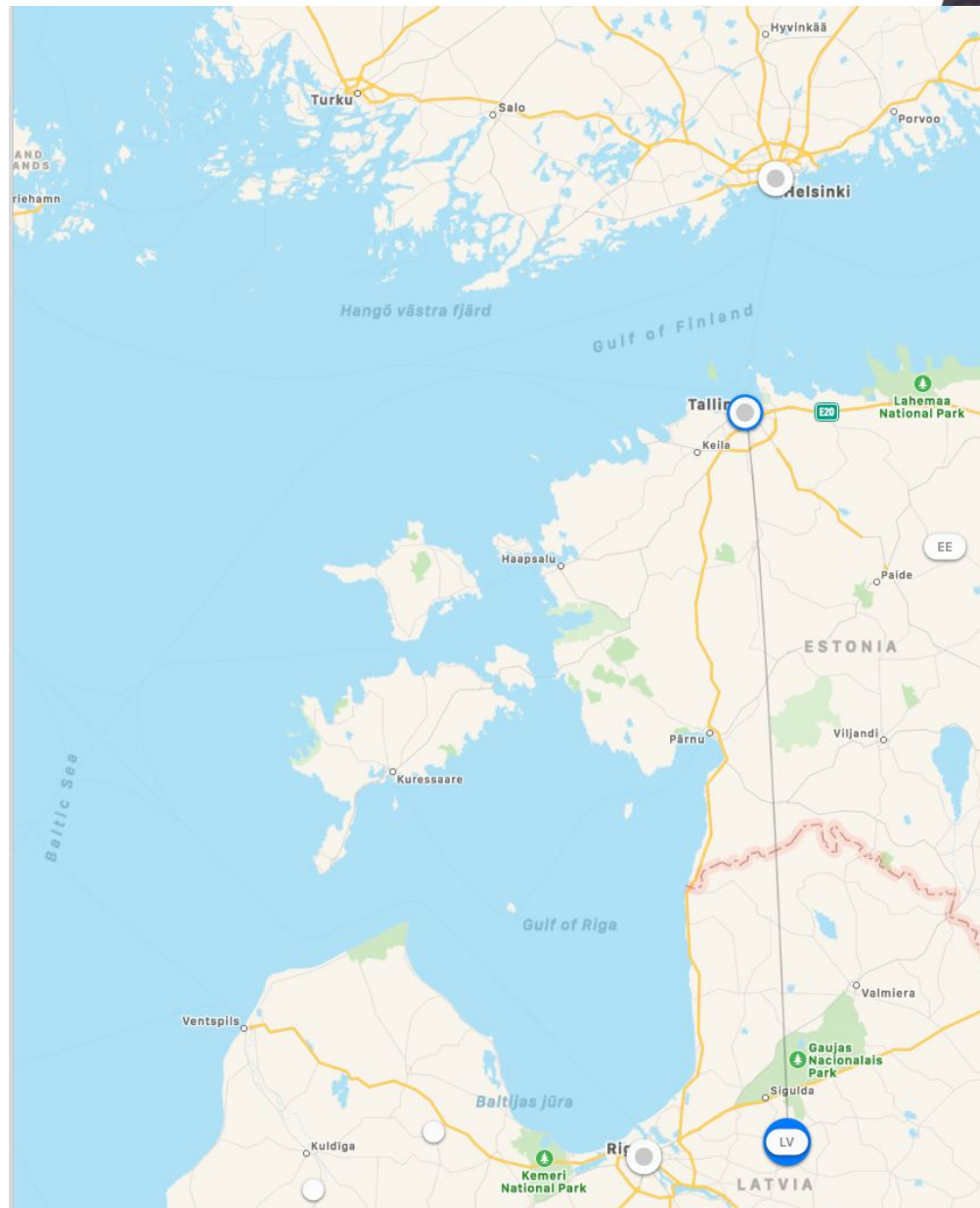
- **Kritiskā infrastruktūra**

- **Lielie internet operatori**
 - **Klientu / datu centru / publisko pakalpojumu Latvijā pret korporatīvo / mng tīklu**
- **IT kompānijas (ar mērķi tikt līdz klientiem)**
- **Glābšanas dienestu infrastruktūra**
- **Mediji**
- **Veselības aprūpes iestādes**
- **Valsts nozīmes datu centri**
- **DNS infrastruktūra**
- **Maršrutēšana (BGP hijack)**

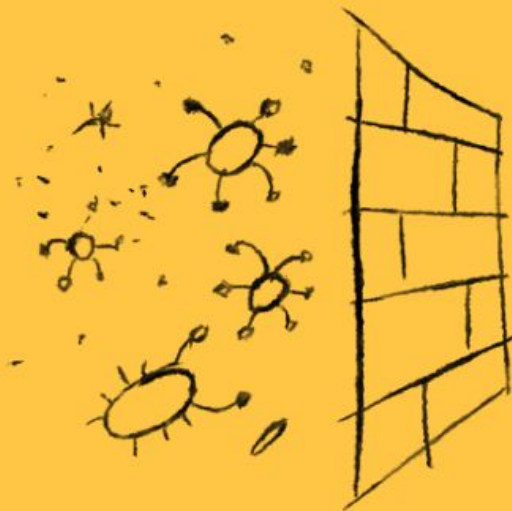
**Jādomā par
darbības
nepārtrauktību arī
gadījumos, kad
nedarbojās internet -
pakalpojumi
jānodrošina
iekšzemē**

DNS ugunsmūris

JUMS IR AKTĪVS

Kas tas ir?!

CERT.LV sadarbībā ar NIC (.LV domēna vārdu reģistra uzturētāju) ir izveidojuši DNS ugunsmūri - bezmaksas rīku individuālu lietotāju un organizāciju pasargāšanai no kiberapdraudējumiem, tādiem kā viltus banku lapas, krāpnieciskas tirdzniecības platformas, vīrusus izplatīšanas vietnes u.c.

Latvijā regulāri notiek kampaņveidīgas krāpnieciskās aktivitātes – gan viltus vietnes bankas kontu, e-pasta vai sociālo tīklu piekļuves datu izkrāpšanai, gan vīrusu izplatīšanai kibertelpā. CERT.LV novēro šādas kampaņas un operatīvi ievieto šo kampaņu indikatorus ugunsmūrī, lai tā lietotājus pasargātu no identificētajiem apdraudējumiem.

Sistēma nodrošina aktīvu aizsardzību, kā piemēram, ļaunatūras lejupielādes bloķēšana, tādējādi novēršot lietotāju piekļūšanu bīstamajiem resursiem un pārvirzot tos uz brīdinājuma vietni (*landingpage*). Arī gadījumos, kad ļaunatūra jau ir inficējusi kādu iekārtu, DNS ugunsmūris sniedz iespēju ātrāk identificēt šādas iekārtas, kas sistēmu administratoriem dod iespēju operatīvi veikt seku novēršanu.

ATBILDĪGĀS ORGANIZĀCIJAS LATVIJAS KIBERTELPĀ

Atbildības sfēras un kontakti: kur vērsties, ja saskaraties ar problēmu kibertelpā?

Kā pasargāties

**DNS ugunsmūris - 2021. gadā gandrīz 60 000
nepieļautu incidentu**

<https://dnsmuris.lv/>

CERT.LV Agrās brīdināšanas sistēma - sensors

**CERT.LV draudu medības (pēc pamatota
pieprasījuma)**

**Ielaušanās testi, ievainojamību un ārējā perimetra
seknēšana**

Kiber-higiēnas apmācības personālam

Kā pasargāties

Daudzfaktoru autentifikācija visur, kur tas iespējams **NEKAVĒJOTIES!**

Samaziniet savas infrastruktūras eksponētos servisus

Atjaunināt ierīces / programmatūru

Kā pasargāties

Lielāko daļu no pasākumiem jau paredz ministru kabineta noteikumu Nr.442 ievērošana!

**Ikviens no mums var
aizsargāt Latviju, darot
savu darbu godprātīgi!**

Paldies!

cert@cert.lv

